

Η 7^η Οκτωβρίου και οι επιπτώσεις της

Συντάχθηκε από τις παρακάτω ομάδες:

[Basisgruppe Antifaschismus Bremen](#) | [Eklat MS](#) | [URA-Dresden](#) |

[Antifa nt München](#) | [Kritik&Praxis FFM](#) | [Redical \[M\] Göttingen](#) |

[CAT Marburg](#) | [In/Progress Braunschweig13](#)

Τίτλος πρωτότυπου: Der 7. Oktober und seine Folgen

<https://kritikundpraxis.org/der-7-oktober-und-seine-folgen/>

1. Προεισαγωγική σημείωση. Προς τι αυτή η ανακοίνωση;

Ως κριτικοί κομμουνιστές και κομμουνίστριες, δραστήριοι στους κύκλους της διεθνούς ριζοσπαστικής αριστεράς, μέλη ομοσπονδιών και συμμετέχοντες σε καμπάνιες, διαπιστώνουμε την αναγκαιότητα να τοποθετηθούμε ως προς τον αντισημιτικό αναβρασμό που διαδίδεται εντός της γερμανικής και παγκόσμιας αριστεράς. Η ενδοαριστερή κριτική του αντισημιτισμού, κριτική που απέκτησε διακριτή παρουσία από τις αρχές του τωρινού αιώνα, μοιάζει να έχει ξεθωριάσει. Αυτό το γεγονός αποτελεί την αφετηρία από την οποία θέλουμε να ασκήσουμε κριτική στις τρέχουσες εξελίξεις εντός της αριστεράς, εκθέτοντας τους λόγους για τους οποίους θεωρούμε αναγκαία την ύπαρξη μιας αριστεράς με ιδεολογικοκριτικό¹, αντιεξουσιαστικό και αντεθνικό χαρακτήρα.

Παρατηρούμε ταυτόχρονα μια μορφή καταπολέμησης του αντισημιτισμού και αλληλεγγύης στο κράτος του Ισραήλ από κρατικά όργανα και μέρη της «κοινωνίας της πλειοψηφίας» που είναι έμπληη εργαλειοποιήσεων, οι οποίες φτάνουν μέχρι τον έκδηλο ρατσισμό. Επιθυμούμε να τοποθετηθούμε και ως προς αυτό.

Με την ανά χείρας ανακοίνωση δεν έχουμε πρόθεση να εξετάσουμε στο πλαίσιο της τρέχουσας κατάστασης επιμέρους ισλαμιστικές δομές, να δώσουμε συμβουλές στρατιωτικού χαρακτήρα ή να προτείνουμε μια ταιριαστή επίλυση της διαμάχης. Έχουμε συνείδηση πως ο χώρος εντός του οποίου διαδίδεται ο τωρινός αντισημιτικός αναβρασμός προέκυψε ως αντίδραση στη διεξαγωγή του πολέμου από τον ισραηλινό στρατό στη Λωρίδα της Γάζας. Αυτός ο πόλεμος έχει κοστίσει τη ζωή σε δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένων πολλών αμάχων, και κατέστρεψε μεγάλες εκτάσεις της περιοχής. Πενθούμε τους νεκρούς και είμαστε αλληλέγγυοι στον δοκιμαζόμενο πληθυσμό της Λωρίδας της Γάζας. Μια χειραφετητική αριστερά οφείλει επίσης να στηρίζει εκείνες τις δομές που παλεύουν υπέρ της προοπτικής μιας καλής και αυτοκαθοριζόμενης ζωής στη Λωρίδα της Γάζας, που παλεύουν ενάντια στο καθεστώς τρομοκρατίας της Χαμάς και ενάντια στις αντιδραστικές

¹ [ΣτΜ] *ideologiekritische*. Μεταφράζουμε με αυτόν τον νεολογισμό το επίθετο του πρωτότυπου. Αναφέρεται σε μια αριστερά της οποίας το πρόταγμα συμπεριλαμβάνει μια κριτική της ιδεολογίας, κατά τα σχήματα της κριτικής θεωρίας.

κοινωνικές αντιλήψεις, για παράδειγμα μέσα από τη συστράτευση για τα δικαιώματα των εργατών και εργατριών, των γυναικών και των κουίρ ατόμων.

Ταυτόχρονα λαμβάνουμε υπόψη μας τις διαμάχες και τις συγκρούσεις εντός του κράτους του Ισραήλ, και ιδιαίτερα αναφορικά με τα ακροδεξιά τμήματα της κυβέρνησης. Θα θέλαμε παρά ταύτα να τονίσουμε πως ο τωρινός πόλεμος στη Λωρίδα της Γάζας πυροδοτήθηκε από την τρομοκρατική ανθρωποσφαγή της Χαμάς που έλαβε χώρα στις 7 Οκτωβρίου του 2023, μια κτηνωδία που εξαπολύθηκε με αντισημιτικά κίνητρα και η οποία είχε ως αποτέλεσμα να δολοφονηθούν και να βιαστούν πάνω από 1200 άνθρωποι, και 239 να απαχθούν ως όμηροι, πολλοί από τους οποίους συνεχίζουν να βρίσκονται σε καθεστώς ομηρίας. Με την κριτική που κάνουμε δεν αρνούμαστε το δικαίωμα στο πένθος και τη διαμαρτυρία, ούτε θέλουμε να βάλουμε στο ζύγι την οδύνη· σκοπός μας είναι να τοποθετηθούμε πάνω σε κάτι που θεωρούμε πως αποτελεί ένα γενικό πρόβλημα της παγκόσμιας αριστεράς.

2. Η Τομή της 7^{ης} Οκτωβρίου

Η 7^η Οκτωβρίου 2023 σηματοδοτεί μια τομή. Η έκταση και οι λεπτομέρειες της κτηνωδίας σοκάρουν: βασανιστήρια κατά συρροή, ακρωτηριασμοί, απαγωγές και συστηματική χρήση σεξουαλικοποιημένης βίας εναντίον γυναικών. Τα παραπάνω διαπράχθηκαν συνειδητά, εξαπολύοντας αντισημιτική βία και διασπείροντας φόβο εξολόθρευσης. Οι σφαγές στόχευσαν Εβραίους και Εβραίες ως Εβραίους και Εβραίες, ενεργοποιώντας την ανάμνηση της μακράς ιστορίας των πογκρόμ και των απειλών εξολόθρευσης και άρα απειλώντας την αυτοεικόνα που έχει το κράτος του Ισραήλ ως καταφύγιο των απανταχού Εβραίων ενάντια στους αντισημιτικούς διωγμούς.

Τα γεγονότα-τομή της 7^{ης} Οκτωβρίου δεν αποτέλεσαν αντικείμενο ιδιαίτερου αναστοχασμού στην παγκόσμια αριστερά. Απεναντίας, πυροδότησαν μια μαζική έκρηξη αντισημιτικών επιθέσεων. Μεγάλα τμήματα της παγκόσμιας αριστεράς μετατράπηκαν, τραγικά τω τρόπω, σε πλατφόρμες για αυτόν τον αντισημιτισμό, τον οποίον και παρείχαν με καύσιμη ύλη. Συνεπώς, παρατηρούμε σε κομμάτια της αριστεράς μια υπεράσπιση των γεγονότων που φτάνει μέχρι την άρνηση [της κτηνωδίας] και την κρυφή χαρά. Άλλοι, μπροστά σε αυτό τον αναδυόμενο αντισημιτισμό, αντί να αναπτύξουν ένα αλληλέγγυο πράττειν, έχουν παραλύσει πολιτικά. Δεν μας προξενούν έκπληξη οι παραπάνω εξελίξεις, παρότι μας απογοητεύουν. Ο αντισημιτισμός παραμένει κεντρική στιγμή των σύγχρονων σχέσεων κυριαρχίας· συνεπώς, η κριτική του αποτελεί θεμελιακή προϋπόθεση για οποιαδήποτε κίνηση προς την κοινωνική χειραφέτηση.

3. Ένα νέο παγκόσμιο κύμα αντισημιτισμού

Σε αντιδιαστολή με το γεγονός ότι η αριστερή αλληλεγγύη στα θύματα της 7^{ης} Οκτωβρίου ήταν σχεδόν ολοκληρωτικά απύσχα, με την έναρξη των

στρατιωτικών επιχειρήσεων του IDF [στρατός του κράτους του Ισραήλ] λαμβάνουν χώρα μαζικές διαδηλώσεις υπέρ της Παλαιστίνης, των οποίων το αφήγημα είναι εν πολλοίς γνωστό και μονομερές: το Ισραήλ είναι μια αποικιοκρατική δύναμη κατοχής, που πρέπει να καταστραφεί· το Ισραήλ στοχεύει στην εξολόθρευση όλων των Παλαιστινίων· το Ισραήλ είναι το κακό, που πρέπει να αφανιστεί. Στους δρόμους συνεπώς δεν εκφράζεται απλώς αλληλεγγύη στους Παλαιστίνιους και τις Παλαιστίνιες, αλλά πολύ συχνά κάτι που στην ουσία του είναι λυσσαλέο μίσος ενάντια στο Ισραήλ. Αποτυπώνεται έτσι μια υπέρμετρη ταύτιση με το «παλαιστινιακό», η οποία σε πολλά κομμάτια της παγκόσμιας αριστεράς χρησιμεύει ως θεμέλιο για τη συγκρότηση ταυτότητας, ως σημάδι αναγνώρισης, ως υποκατάστατο αγώνα, ως συλλογικό τελετουργικό.

Οι φρικτές πράξεις της Χαμάς εξυμνούνται και επανερμηνεύονται ως πράξη αποαποικιοποίησης, ως «απόδραση από τη φυλακή» ή ως «πράξη αντίστασης». Τα ηχηρά αιτήματα περί ανάδειξης του πλαισίου εντός του οποίου έλαβε χώρα η 7^η Οκτωβρίου προωθούν τη δικαιολόγηση ή τουλάχιστον τη σχετικοποίηση της φρικωδίας. Είναι πέρα από κάθε λογική η δριμύτητα με την οποία λόγοι, πράξεις και μοντέλα σκέπτεσθαι απαλλάσσονται από την κατηγορία του αντισημιτισμού. Ένα ευρύτερο τμήμα της παγκόσμιας αριστεράς εξηγεί και δικαιολογεί τη σφαγή ως μια ενδεχομένως υπερβολική πράξη αυτοάμυνας —όταν δεν την εξυμνεί ταυτόχρονα ως απελευθερωτική πράξη ενάντια στην αποικιοκρατία. Ακόμα και στη Γερμανία, ένα κομμάτι της αριστεράς, το οποίο αποτελείται από ομάδες υπέρ της Παλαιστίνης μέχρι τους «διεθμιστές» υποστηρικτές της, από σταλινικές και τροτσικιστικές οργανώσεις μέχρι κουιρ-φεμινιστικούς κύκλους και αυτόνομους καταληψίες στέγης στο Βερολίνο και αλλού, δεν έχει κανένα πρόβλημα με το να επανερμηνεύει την ισλαμιστική και αντισημιτική τρομοκρατία και να την μετατρέπει σε πράξη χειραφέτησης. Η θυματοκεντρική προσέγγιση που διακηρύσσεται κατά τα άλλα εντός των αριστερών κύκλων δεν φαίνεται να αφορά τους Ισραηλινούς, ειδικά όσους είναι Εβραϊκής καταγωγής.

Δεν τρέφουμε αμφιβολίες: ο πόλεμος έχει κάνει τις συνθήκες ζωής για τα σχεδόν δυο εκατομμύρια ανθρώπων στη Λωρίδα της Γάζας τρομαχτικές. Ήδη πριν τις τελευταίες πολεμικές επιχειρήσεις οι συνθήκες στη Γάζα ήταν ακραία επισφαλείς. Θεωρούμε όμως πως υπάρχουν σε λειτουργία εξόχως διπλά στάνταρ για την αποτίμηση της κατάστασης ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα στα παλαιστινιακά εδάφη και αλλού. Επιπλέον, τα δεινά που υποφέρουν οι Παλαιστίνιοι φαίνεται να ενδιαφέρουν πολλούς μόνο όταν μπορούν ως φερόμενοι υπαίτιοι να προσδιοριστούν οι Εβραίοι και οι Εβραίες. Κρατούν ψύχραιμη στάση σιωπής όταν διαλύονται σωματεία, όταν δολοφονούνται ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, όταν κρατούνται από τη Χαμάς και τους υποστηρικτές της στη Γάζα άμαχοι σε καθεστώς ομηρίας, ή όταν βλέπουν τις απάνθρωπες συνθήκες που επιφυλάσσουν τα αραβικά γειτονικά κράτη για τους

Παλαιστίνιους πρόσφυγες. Σιωπούν μπροστά στα κλειστά σύνορα από τη μεριά της Αιγύπτου, η οποία δεν θέλει να υποδεχτεί Παλαιστίνιους πρόσφυγες, και μπροστά στην εξωτερική πολιτική του Ιράν, που χρησιμοποιεί τους Παλαιστίνιους ως πioni για την προώθηση των κυριαρχικών του συμφερόντων. Σιωπούν μπροστά στις συνεχιζόμενες επιθέσεις με ρουκέτες από τη Χαμάς και τη Χεζμπολάχ στα εδάφη του Ισραήλ.

Στην κίνηση της αριστεράς να προσδιορίζει τις πολεμικές επιχειρήσεις του Ισραηλινού Στρατού και τα δεινά που πλήττουν τον πληθυσμό της Λωρίδας της Γάζας με όρους που έχουν συγκεκριμένο ιστορικό συγκείμενο, βλέπουμε συχνά μια νοσταλγία να προσδιοριστούν οι Εβραίοι και οι Εβραίες ως υπαίτιοι δράστες —με έναν τρόπο μάλιστα, που συχνά υπόρρητα και κάποιες φορές ρητά τους εξισώνει με τους εθνικοσοσιαλιστές. Όταν συναντούμε το παραπάνω σχήμα σε Γερμανούς, τότε έχουμε να κάνουμε μια γνωστή στρατηγική άμυνας και απαλλαγής από την ενοχή. Συχνά αυτή η κατηγορία συνοδεύεται από την αφήγηση που λέει ότι το Ισραήλ, δηλαδή οι Εβραίοι και οι Εβραίες, αναφέρονται επί τούτου στο Ολοκαύτωμα, ώστε να μένουν στο απυρόβλητο από κάθε κριτική. Και στις δυο αυτές περιπτώσεις πρέπει να γίνεται γνωστό πως διαγράφονται φανερά μοτίβα που προσιδιάζουν, εν είδει μηχανισμών άμυνας, στον δευτερογενή αντισημιτισμό². Για πολλούς ισχύει το παρακάτω: οι Εβραίοι και οι Εβραίες ήταν στο παρελθόν θύματα— τουλάχιστον όταν δέχονταν επιθέσεις από ακροδεξιούς. Σήμερα, όμως, μπορούν να ιδωθούν μόνο ως δράστες. Αυτή η σύλληψη συμπίπτει με την αντισημιτική οπτική, η οποία φαντάζεται τους Εβραίους και τις Εβραίες ως ανώτερους, ισχυρούς, υπαίτιους δράστες.

4. Περί της ιδεολογικής λειτουργίας του αντισημιτισμού

Ο αντισημιτισμός λειτουργεί ως μια κοσμοεξήγηση που έχει ως θεμέλιο τον νοητικό και συναισθηματικό κόσμο των αντισημιτών. Εντός της αντισημιτικής λογικής, τα σύνθετα κοινωνικά φαινόμενα, οι κρίσεις και οι αμφισημίες αίρονται χωρίς αντίφαση. Οι συνωμοσιολογικές ιδεολογίες επιτρέπουν τους αντισημίτες να βρίσκουν απλά μοτίβα εξήγησης για σύνθετα και ανησυχητικά ατομικά και δομικά φαινόμενα. Στην αντισημιτική λογική, κομβικής σημασίας είναι η διαιώνιση της εικόνας του «Εβραίου ως της κύριας φηγούρας της άρχουσας τάξης» και η μετατροπή ακόμα και στην τωρινή κοινωνική κρίση των Εβραίων σε «υπαίτιους».

² [ΣτΜ] *sekundärer Antisemitismus*. Ο δευτερογενής αντισημιτισμός είναι μεταπολεμική μορφή αντισημιτισμού. Σε κάποιες εκδοχές του, αυτός ο τύπος αντισημιτισμού φτάνει να αντιστρέφει θύτες και θύματα και να θεωρεί πως οι Εβραίοι ευθύνονται για το Ολοκαύτωμα, ότι δηλαδή υπάρχει μια εντέλει αιτιακή σύνδεση ανάμεσα στις πρακτικές ή τον χαρακτήρα των Εβραίων και στον εξολοθρευτικό αντισημιτισμό —«ε δεν μπορεί, κάτι θα έχουν κάνει κι αυτοί». Ο όρος προήλθε από τον Πέτερ Σένμπαχ [Peter Schönbach], συνεργάτη της σχολής της Φρανκφούρτης. Εν είδει εισαγωγής: <https://k-larevue.com/en/secondary-or-auschwitz-related-anti-semitism/>, <https://www.amadeu-antonio-stiftung.de/en/anti-semitism/antisemitism-simple-answers-to-basic-questions/> και ειδικά τη σχετική υποενότητα.

Από μια κριτική-υλιστική σκοπιά, ο αντισημιτισμός πρέπει να λογαριάζεται πάντα ως μια συνολική κοινωνική παθολογία της αστικής-καπιταλιστικής κοινωνίας και ως προϊόν των σχέσεων κυριαρχίας. Στον αντισημιτισμό η αντιφατικότητα της αστικής κοινωνικοποίησης εκδηλώνεται ανοιχτά ως παράκρουση. Ο αντισημιτισμός είναι συνεπώς στιγμή των ανεπαρκών και παραμορφωτικών προσπαθειών να συλληφθούν και να ξεπεραστούν οι δοσμένες σχέσεις κυριαρχίας. Αυτό σημαίνει πως ο αντισημιτισμός είναι αδύνατο να εξηγηθεί ως στιγμή της κυριαρχίας χρησιμοποιώντας σχήματα άμεσης καταπίεσης. Πέραν τούτου, ο αντισημιτισμός έχει πάντοτε ένα εξολοθρευτικό σημείο φυγής: Οι αντισημίτες δεν θέλουν «απλώς» να καταπιέσουν ή να απελάσουν τους Εβραίους, αλλά, απεναντίας, να τους εξολοθρεύσουν. Τα αντισημιτικά κοσμοείδωλα λειτουργούν με τρόπον ώστε εκείνοι που τα αναπαράγουν να μπορούν να παριστάνουν πως αποτελούν οι ίδιοι θύματα της «παντοδύναμης εβραϊκής παγκόσμιας κυριαρχίας». Αυτό τους απαλλάσσει από το να πρέπει να ανταπεξέλθουν στις κοινωνικές ή και τις δικές τους αντιφάσεις και από το να χρειάζεται να αναλάβουν την οποιαδήποτε ευθύνη για τη δική τους (πολιτική) δραστηριότητα και σκέψη.

Από το παραπάνω προκύπτει, αφενός, πως ο αντισημιτισμός δεν μπορεί να εξοβελιστεί από τον κόσμο απλώς και μόνο με περαιτέρω διαφώτιση. Ως εκ τούτου, ο αντισημιτισμός δεν θα πάψει να υφίσταται μέσα από κάτι που θα πράξουν οι ίδιοι οι Εβραίοι και οι Εβραίες³. Μπορεί να ξεπεραστεί μόνο μέσα από το ξεπέραςμα των βαθιών κοινωνικών του θεμελίων. Οι Εβραίοι και οι Εβραίες δεν έχουν παρά τη δυνατότητα —η οποία μάλλον τους επιβάλλεται ως αναγκαιότητα— να οργανώσουν την άμυνα ενάντια στις επιπτώσεις του αντισημιτισμού, αν δεν θέλουν να υποστούν τις συνέπειες.

Από το Ολοκαύτωμα [Shoah] και δώθε, ο αντισημιτισμός αρθρώνεται με λιγότερο έκδηλο τρόπο. Ένας τρόπος να δρα κανείς αντισημιτικά χωρίς να εκφράζει ανοιχτά αντιεβραϊκό μίσος συνίσταται στο να εξαπολύει το μίσος του ενάντια στο Ισραήλ ως εβραϊκό εθνικό κράτος —και ως αποτέλεσμα του Ολοκαυτώματος— και να κάνει μια προβολή σύμφωνα με την οποία το κράτος αυτό είναι υπεύθυνο για καθετί κακό.

5. Επιρρέπεια στον αντισημιτισμό εντός της αριστεράς

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε πιο λεπτομερώς την επιρρέπεια σε μορφές αντισημιτισμού που θεμελιώνεται σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και ιδεολογικές πτυχές ρευμάτων της αριστεράς.

³ [ΣΤΜ] Εδώ οι συγγραφείς αναπτύσσουν ένα από τα θέματα της θεώρησης περί δευτερογενούς αντισημιτισμού: η πλαισίωση της όποιας πολιτικής —«ιμπεριαλιστικής», «αποικιοκρατικής», «κτηνώδους», οτιδήποτε— ασκεί το κράτος του Ισραήλ ως γενεσιουργό αιτίας του μεταπολεμικού, σύγχρονου αντιεβραϊκού μίσους αποτελεί εκδήλωση δευτερογενούς αντισημιτισμού: «δεν είμαστε αντισημίτες, οι ίδιες σας οι πράξεις είναι ο λόγος που αναζωπυρώνεται ο αντισημιτισμός».

5.1. Ο εξουσιαστικός (νέο-)λενινισμός

Μερικά αντισημιτικά μοτίβα σκέψης πηγάζουν από τον εξουσιαστικό (νέο-)λενινισμό.

1. Η θέση του Λένιν περί μετάβασης από έναν ανταγωνιστικό καπιταλισμό στο στάδιο του ιμπεριαλισμού συνεπάγεται μια παραμόρφωση της έννοιας της καπιταλιστικής κυριαρχίας. Η τελευταία δεν γίνεται κατανοητή ως κυριαρχία άνευ υποκείμενου, η οποία, παρόλο που αναπαράγεται από δρώντες φορείς, συγκροτείται ως διαδικασία συνεχούς καπιταλιστικής συσσώρευσης και ξεδιπλώνεται ως «βουβός καταναγκασμός» των οικονομικών σχέσεων. Απεναντίας, στη θεώρηση του Λένιν η καπιταλιστική πραγματικότητα παρουσιάζεται ως άμεση και αυθαίρετη κυριαρχία των μονοπωλίων και ενός «παρασιτικού χρηματιστικού κεφαλαίου». Σε αυτό τον τρόπο κατανόησης εμφολεύουν ήδη μια τάση για προσωποποίηση της κυριαρχίας, μια επιρρέπεια προς το συνωμοσιολογικό σκέπτεσθαι και μια φетиχοποίηση του «εργαζόμενου λαού», στοιχεία που επικαλύπτονται με τον αντισημιτισμό. Κατά διαστήματα ένας αντισημιτισμός τέτοιου τύπου εξασκείτο ενεργητικά από τη Σοβιετική Ένωση και τους συνοδοιπόρους της —ή τουλάχιστον αφηνόταν να εννοηθεί.
2. Στη θέση μιας ανάλυσης των παγκόσμιων καπιταλιστικών σχέσεων, των ιεραρχήσεων, και των αποικιακών συνεχειών, καθώς και στη θέση μιας κριτικής της μορφής του εθνικού κράτους, θεωρητικοποιείται μια απλουστευμένη διαίρεση του κόσμου σε καταπιεστές και καταπιεζόμενους. Έτσι, η «εθνική απελευθέρωση» —ως απελευθέρωση δια του εθνικού κράτους και ως εθνική κοινότητα— μετατρέπεται σε χειραφετητικό στόχο. Αυτή η σύλληψη θεμελιώνεται με τη σειρά της σε μια μη κριτική αναφορά στο έθνος, την οποία ο Στάλιν και μια σειρά από εγχειρήματα υπαρκτού σοσιαλισμού ύστερα από αυτόν προπαγάνδισαν με την ιδέα του «σοσιαλισμού σε μια χώρα». Ταυτόχρονα, οι «καταπιεζόμενοι λαοί» —κατά τη μαοϊκής κοπής διαίρεση αυτού του σχήματος— μετατρέπονται σε αντιπροσωπευτικό υποκείμενο της επανάστασης: η Παλαιστίνη θεωρείται ο καταπιεζόμενος λαός κατεξοχήν και ο αγώνας για την «απελευθέρωση της Παλαιστίνης» μετατρέπεται σε σύμβολο και υποκατάστατο για κάθε αγώνα απελευθέρωσης. Σε αυτό έπαιξε τον ρόλο της και η εξωτερική πολιτική της ΕΣΣΔ, η οποία στο συγκείμενο του ψυχρού πολέμου ενίσχυσε τον παλαιστινιακό εθνικισμό ενάντια στο Ισραήλ που υποστηριζόταν από τις ΗΠΑ.
3. Ένας επιπλέον λόγος για τη θετική αναφορά στον λαό και το έθνος βρίσκεται στον παράγοντα του λαϊκισμού: εκείνοι για τους οποίους

πρωταρχικός στόχος είναι η κατάκτηση της κρατικής εξουσίας δεν συντάσσονται με την συλλογική αυτοδιαφώτιση και χειραφέτηση όλων των ανθρώπων, αλλά, πρωτίστως, επιδιώκουν να κινητοποιήσουν τις μάζες. Όταν η έννοια της τάξης παύει να φέρνει αποτελέσματα, οι λενινιστές δεν έχουν πρόβλημα να απευθύνονται στις μάζες ως λαό ή ως έθνος.

4. Ο στόχος της κατάληψης της εξουσίας οδηγεί με τη σειρά του στην τάση να δικαιολογείται η χρήση λάθος μέσων. Μέσο μπορεί να είναι και η ισλαμιστική τρομοκρατία. Η εστίαση στον αγώνα ενάντια στους «ιμπεριαλιστές» οδηγεί σε συμμαχίες με έκδηλα αντιδραστικές δυνάμεις, όπως για παράδειγμα οι ισλαμιστές.

5.2. Η μεταμοντέρνα πολιτική των ταυτοτήτων

Μια δεύτερη πηγή της επιρρέπειας στον Αντισημιτισμό προέρχεται από μερικές τάσεις μεταμοντέρνας κοπής ακτιβισμού, ο οποίος εστιάζει στην ταυτότητα. Τέτοιες θέσεις υπάρχουν σε κουίρ-φεμινιστικούς και αντιρατσιστικούς κύκλους, αλλά και σε κομμάτια του κινήματος για το κλίμα. Αποτελούν κινήσεις που μάχονται αποφασιστικής σημασίας προοδευτικούς αγώνες του παρόντος μας. Εδώ αλληλεπιδρά η απόρριψη της κριτικής των κοινωνικών σχέσεων στην ολότητά τους με την αποκλειστική εστίαση στο βίωμα του να υφίσταται κανείς την καταπίεση, στη σκοπιά από την οποία εκφέρεται η άποψη, στις ταυτότητες.

1. Η αδυνατότητα αναπαράστασης μέσω άλλων του βιώματος του πόνου ή της διάκρισης που υφίσταται κανείς ανακηρύσσεται σε μοναδική αφετηρία της κριτικής. Μόνο όσοι και όσες υφίστανται άμεσα μια μορφή καταπίεσης μπορούν να εκφράσουν την αλήθεια για αυτήν. Η σκοπιά τους έχει άμεσα κανονιστικό χαρακτήρα και δεν χρειάζεται καμία περαιτέρω κριτική των σχέσεων και καμία ανταλλαγή επιχειρημάτων γύρω από έννοιες και αναλύσεις. Έτσι όμως παραβλέπουμε πως η οποιαδήποτε έκφραση ενός βιώματος διαμεσολαβείται ήδη από θεωρίες και έννοιες και πως συχνά σε προσεγγίσεις τέτοιου τύπου αναπαράγονται στερεοτυπικοί τρόποι σκέπτεσθαι. Για να μπορεί να εκφράσει κανείς το προσωπικό του βίωμα πόνου ή καταπίεσης θα πρέπει προσδιορίζεται ως μετέχων σε μια ορισμένη ταυτότητα και να κατανοεί τον εαυτό του ως μέλος μιας κοινότητας. Η καθαρή εστίαση στις ταυτοτικές κατασκευές που συγκροτεί κανείς και στις υποτιθέμενες εσφαλμένες αποδόσεις ταυτότητας, μαζί με τη συνακόλουθη ανταλλαγή επιχειρημάτων γύρω από το αν κανείς πραγματικά υφίσταται την εκάστοτε καταπίεση ως άτομο, δεν στέκεται μόνο εμπόδιο στην ανάπτυξη της υλιστικής κριτικής γύρω από τις καταβολές του ρατσισμού, του αντισημιτισμού και του αντιφεμινισμού, αλλά, επιπλέον, στέκεται εμπόδιο και στην

ανάπτυξη ενός λόγου που προχωρά πέρα από τον ορίζοντα των εκάστοτε προσωπικών βιωμάτων και συναισθημάτων. Αυτό που όμως προξενεί έκπληξη είναι πως τα βιώματα των Εβραίων απαλείφονται κατ' επανάληψη και συστηματικά. Ιδιαίτερα για τους Εβραίους και τις Εβραίες που ανήκουν στην αριστερά, η απουσία της αλληλεγγύης, η σιωπή γύρω από την ανθρωποφαγή της Χαμάς και ο δημόσιος αποκλεισμός από κουίρ και αντιρατσιστικούς χώρους αποτέλεσαν μια στιγμή όπου έγινε καταφανές πως η αλληλεγγύη εκ μέρους των υποτιθέμενων συμμάχων έχει πάψει να υφίσταται.

2. Στη θέση μιας κριτικής της βεβαρημένης από κυριαρχία κοινωνικής διαμεσολάβησης μιας εμμενώς αντιφατικής ολότητας, η οποία συγκροτείται πάνω από τους ανταγωνισμούς και παράγει καταναγκαστικές κοινότητες, έρχεται η εστίαση σε «δομές», οι οποίες επικάθονται πάνω σε υποτιθέμενα αυθεντικές ταυτότητες. Αυτή η οπτική συχνά αντιστοιχεί σε μια προσέγγιση που εστιάζει στην ανάλυση της ισχύος, στην οποία τα αποτελέσματα μετατρέπονται σε αιτίες: αναμφίβολα, η δοσμένη κοινωνικοποίηση έχει ως αποτέλεσμα ομάδες στη βάση των διαφορετικών κοινωνικών τους θέσεων να διαθέτουν περισσότερη ισχύ και αντίστοιχα προνόμια. Σβήνονται έτσι τόσο οι σχέσεις, οι οποίες αποτελούν την αιτία πίσω από αυτή την ανισοροπία, καθώς επίσης και το γεγονός ότι η θεμελιώδης μορφή κυριαρχίας έχει ακριβώς τη μορφή σχέσεων. Αυτό οδηγεί σε μια εσφαλμένη υπόθεση, σύμφωνα με την οποία η κυριαρχία πρέπει να γίνεται κατανοητή ως μια δυαδική και γραμμική σχέση ισχύος, ως άμεση καταπίεση μιας ομάδας από μια άλλη πιο ισχυρή ομάδα. Έτσι, και ο αγώνας νοείται αποκλειστικά ως δυαδικός αγώνας των καταπιεζόμενων ενάντια σε καταπιεστές οι οποίοι μπορούν να ταυτοποιηθούν επακριβώς.

Με αυτόν τον τρόπο, προκύπτει μια ξεκάθαρη διαίρεση του κόσμου σε καταπιεζόμενους και καταπιεστές, παρόμοια με εκείνη του (νέο-) λενινισμού. Στη θέση της ανάλυσης της (νέο-) αποικιοκρατίας, του ιμπεριαλισμού και των ιεραρχικοποιήσεων που λαμβάνουν χώρα στην παγκόσμια αγορά, έρχεται μια διαίρεση ανάμεσα στον κακό παγκόσμιο Βορρά και τον καλό, καθότι καταπιεζόμενο, παγκόσμιο Νότο.

Αντιφάσεις και συγκρούσεις που συμβαίνουν εντός των χωρών και των περιοχών του παγκόσμιου Νότου δεν λαμβάνονται ιδιαίτερος υπόψη. Ο αντισημιτισμός συχνά αγνοείται εξολοκλήρου. Οι Εβραίοι, στο βαθμό που έχουν δέρμα ανοιχτού χρώματος, θεωρούνται απλώς λευκοί, και άρα άτομα που επωφελούνται από τον ρατσισμό. Έτσι αφενός προκύπτει μια άρνηση του γεγονότος πως οι Εβραίοι και οι Εβραίες φυλετικοποιούνται ως ο «άλλος» κατεξοχήν. Αφετέρου παραβλέπονται οι γεωγραφικά ποικίλες καταβολές των Εβραίων και το γεγονός πως

πολλοί Εβραίοι και Εβραίες ενδεχομένως να υφίστανται ρατσισμό. Ο αντισημιτισμός σε αυτό το πλαίσιο είναι αδύνατο να κατανοηθεί, καθώς δεν αποτελεί μια γραμμική σχέση καταπίεσης, αλλά αποτέλεσμα των αντιφατικά διαμεσολαβημένων σχέσεων κυριαρχίας και της αδυναμίας να συλληφθούν.

Στην περίπτωση που εκείνοι που εκφέρουν την άποψη πως η ανθρωποσφαγή της Χαμάς ήταν μια επίθεση απελευθέρωσης ενάντια στην αποικιοκρατία είναι άτομα που τα ίδια υφίστανται ρατσισμό, τότε σύμφωνα με τη μεταμοντέρνα λογική της πολιτικής των ταυτοτήτων που εξετάζουμε, δεν επιτρέπεται και δεν χρειάζεται να διερωτηθούμε περαιτέρω. Παραμερίζεται το γεγονός πως από μια φεμινιστική σκοπιά ή από μια σκοπιά κριτικής στον αντισημιτισμό οφείλουμε να σταθούμε με αλληλεγγύη και ενσυναίσθηση στα θύματα της σφαγής. Ο λόγος που παραμερίζεται είναι ότι τα θύματα είναι Ισραηλινοί και Ισραηλινές, το δε Ισραήλ σε αυτή τη δυαδική λογική θεωρείται απλώς ένα λευκό, αποικιοκρατικό κράτος, τμήμα του παγκόσμιου Βορρά. Αυτή η γραμμική σύλληψη της καταπίεσης συνοδεύεται από μια θετική αναφορά στις καταναγκαστικές κοινότητες, οι οποίες παράγουν σχέσεις κυριαρχίας. Έτσι καταλήγουμε στην κατάφαση αντιδραστικών ιδεολογιών και ομαδοποιήσεων, στην περίπτωση που εκείνοι που τις ενστερνίζονται είναι υποτελείς.

3. Προκύπτει η αντίληψη πως οι μορφές καταπίεσης σε επίπεδο μορφής είναι ανάλογες μεταξύ τους, και μπορούν να συνυπάρχουν η μια δίπλα στην άλλη —μια ομάδα καταπιέζει μια άλλη ομάδα που δεν διαθέτει ισχύ. Έτσι όμως φεύγει από το προσκήνιο το εκάστοτε ιδιάζον—αυτή η αποσιώπηση στην περίπτωση του αντισημιτισμού είναι ιδιαίτερα έκδηλη. Από την άλλη, δεν συλλαμβάνεται η πραγματική και διαφοροποιημένη τους συνεργία εντός των δοσμένων σχέσεων κυριαρχίας. Προσπάθειες να ληφθεί το παραπάνω υπόψη συχνά εμφανίζονται ως ένα αράδιασμα από δηλώσεις μέσα στις ανακοινώσεις αλληλεγγύης: κάθε ανακοίνωση πρέπει να αναφέρει όλες τις υπόλοιπες μορφές καταπίεσης. Όμως όταν θεωρούμε πως όλες οι μορφές καταπίεσης είναι ανάλογες αναμεταξύ τους, κινδυνεύουμε να καταλήγουμε να θεωρούμε πως μια μορφή καταπίεσης συμπεριλαμβάνει όλες τις άλλες, η οποία λειτουργεί ως βασικό μοντέλο: το «παλαιστινιακό» εύκολα μετατρέπεται —χωρίς να υπάρχει πραγματικός λόγος— σε αυτό το μοντέλο. Στο σύνθημα που λέει «Αλληλεγγύη στην Παλαιστίνη» εκπροσωπείται κάθε άλλη αλληλεγγύη. Κάθε διαδήλωση πρέπει να είναι διαδήλωση για μια «ελεύθερη Παλαιστίνη».
4. Ακριβώς επειδή παραμερίζεται η κριτική των πραγματικών σχέσεων, ο ακτιβισμός συχνά πραγματοποιείται ως δήλωση των εκάστοτε καλών

προθέσεων, ως κατάφαση στο ανήκειν στην ομάδα των καλών και ως αυτοαναφορική χειρονομία μιας υποτιθέμενης εξέγερσης και ριζοσπαστικότητας. Ο αναστοχασμός και η κριτική αντικαθίστανται από την κινητοποίηση, η οποία κατά κύριο λόγο έχει ως αποτέλεσμα να παρέχει μια ταυτότητα. Αυτή η μορφή υποτιθέμενης αλληλεγγύης με την Παλαιστίνη σπάνια σχετίζεται με ένα πραγματικό ενδιαφέρον για την κατάσταση στην οποία ζουν οι Παλαιστίνιοι και οι Παλαιστίνιες. Μετατρέπεται σε παράγοντα που δημιουργεί ταυτότητα, σε σημείο αμοιβαίας αναγνώρισης, σε υποκατάστατο αγώνα, σε σημάδι της ριζοσπαστικότητας του εκάστοτε ατόμου, σε συλλογικό τελετουργικό—και συχνά χρησιμοποιείται έτσι. Αυτή η αυτό-κινητοποίηση είναι επιρρεπής στην ενίσχυσή της με αντισημιτικά χαρακτηριστικά.

Ως κομμουνιστές και κομμουνίστριες που τασσόμαστε στην υπόθεση της χειραφέτησης γνωρίζουμε πως η απελευθέρωση της κοινωνίας δεν μπορεί παρά να συνοδεύεται από την απελευθέρωση του υποκειμένου. Αυτό όμως σημαίνει πως δεν υπάρχει «καλό» και «κακό», αλλά πως πρέπει να αντέχουμε τις αντιφάσεις και τις αμφισημίες γύρω μας και μέσα μας. Σημαίνει ότι παίρνουμε στα σοβαρά πως σε κάθε κοινωνικό στρώμα του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένης της αριστεράς, ανακύπτουν ιδεολογίες, δηλαδή εσφαλμένες παραστάσεις περί του κόσμου. Οι ιδεολογίες προκύπτουν από δομές που οι άνθρωποι βρίσκουν έτοιμες και με τη σειρά τους τις εμπεδώνουν. Η κριτική της ιδεολογίας, συμπεριλαμβανομένης της κριτικής του εθνικισμού και του αντισημιτισμού, πρέπει επομένως να αποτελεί συγκροτητικό στοιχείο του χειραφετητικού πράττειν.

6. Το κενό σημαίνον του ισλαμισμού

Όπου η κριτική της ιδεολογίας μετατρέπεται σε ζήτημα ήσσονος σημασίας, εμφανίζεται συχνά εντός της αριστεράς και η τάση να θεωρείται η Χαμάς «αντικειμενικά χειραφετητική». Πιστεύουμε πως αυτό σχετίζεται με το γεγονός πως ο ισλαμισμός εντός της αριστερής κριτικής αποτελεί κενό σημαίνον. Η Χαμάς ως ισλαμιστική οργάνωση αποσκοπεί στην εξολόθρευση όλων των Εβραίων και στην εγκαθίδρυση ενός θεοκρατικού κράτους. Ο θρησκευτικός της φονταμενταλισμός συνοδεύεται από μια ακραία πατριαρχική αντίληψη για το φύλο και από την καταπίεση γυναικών και κουίρ ατόμων. Δεν ενδιαφέρεται για τη ζωή, ούτε καν για τη ζωή των Παλαιστινίων, από τους οποίους και τις οποίες απαιτεί να είναι πρόθυμοι να θυσιαστούν—κάτι που προϋποτίθεται στον τρόπο που τους μεταχειρίζεται ως ανθρώπινες ασπίδες. Το πρόγραμμά της βρίσκεται στον αντίποδα κάθε απόπειρας για την ανθρώπινη χειραφέτηση.

Παρόμοια με τον φασισμό και τον δεξιό λαϊκισμό, ο ισλαμισμός είναι μια νεωτερική αντίδραση στην κρίση. Στη θέση της ανάλυσης των διαταράξεων

του καπιταλισμού και της κίνησης προς το ξεπέραςμα αυτών των σχέσεων, αναζητείται η λύτρωση σε φαντασιακές κοινότητες όπως ο λαός, το έθνος ή η Ούμμα (η κοινότητα των πιστών μουσουλμάνων). Αυτή η αναζήτηση συνοδεύεται από τον απομονωτισμό ή ακόμη και από την εξολόθρευση όλων όσων δεν ανήκουν στη φαντασιακή κοινότητα —ή δεν υποτάσσονται σε αυτήν. Όπως και ο φασισμός, ο ισλαμισμός επιχειρεί να επιβάλει με δολοφονική συνέπεια το πολιτικό του πρόγραμμα και την ιδέα που έχει περί κοινωνίας. Για αυτόν τον λόγο, για τον ισλαμισμό πολιτική και θρησκευτική εξουσία πρέπει να ασκούνται από το ίδιο κέντρο.

Ίσως ο λόγος που ασκεί τέτοια έλξη να έγκειται στο εξής: δεν αρκείται στα λόγια, αλλά με αυτοκτονική αφοσίωση κάνει ό,τι περνά από το χέρι του για να φανεί αντάξιος της ιδέας που έχει περί μιας ανώτερης δύναμης. Έτσι, σε πολλές περιοχές του κόσμου ο ισλαμισμός αποτελεί έναν από τους κύριους εχθρούς για τις αριστερές χειραφετητικές απόπειρες. Ως κομμουνιστές, ως κομμουνίστριες, δεν πρέπει ούτε να αδιαφορούμε για το πρόβλημα του ισλαμισμού ούτε να έχουμε την ίδια γραμμή με τους εθνικιστές, οι οποίοι διακηρύσσουν πως «το ισλάμ» είναι ο εχθρός.

7. Ενάντια στις ψευδείς μονομερείς στάσεις

Αφού διατυπώσαμε την κριτική μας σε μορφές του ακτιβισμού «υπέρ της Παλαιστίνης», ας κάνουμε κάτι ξεκάθαρο σε ευρύτερα κομμάτια της αριστεράς: Θεωρούμε αυτονόητο πως δεν έχουμε τίποτα κοινό με εκείνους τους ξεμακρυσμένους Άντι-Ντόιτσε, οι οποίοι αποανθρωποποιούν εν συνόλω τον πληθυσμό της Λωρίδας της Γάζας, δεν δίνουν δεκάρα για την κατάσταση και το μέλλον των Παλαιστινίων και δεν αναγνωρίζουν την τραγωδία, αλλά ούτε και την ανάγκη να ασκηθεί ειδική κριτική στις στρατιωτικές επιχειρήσεις του Ισραηλινού στρατού, αλλά, απεναντίας, διακατέχονται από πολεμικό ενθουσιασμό. Δεν έχουν πρόβλημα με το γεγονός ότι δολοφονούνται δεκάδες χιλιάδες άμαχοι, ότι εκατομμύρια άνθρωποι έχουν χάσει τα σπίτια τους αναγκασμένοι να διαφύγουν μακριά, ότι μεγάλο τμήμα των κτιρίων και των υποδομών στη Γάζα έχουν καταστραφεί. Δεν έχουν καμία κριτική να αρθρώσουν ενάντια στη δεξιά ισραηλινή κυβέρνηση και τα εξουσιαστικά συμφέροντα του ίδιου του Νετανιάχου. Στις ενδοαριστερές αντιπαραθέσεις η έννοια του «Άντι-Ντόιτσε» χρησιμοποιείται διασταλτικά και συχνά με λάθος τρόπο, έτσι ώστε να εξοβελίζεται οποιαδήποτε κριτική του αντισημιτισμού. Στο πραγματικό ρεύμα των Άντι-Ντόιτσε υπάρχουν κάποιες θέσεις άξιες κριτικής, που όμως συχνά συνοδεύονται από αντιμουσουλμανικό ρατσισμό και άρα συνολικά έχουν απομακρυνθεί παρασάγγας από κάθε έλλογη κριτική της ιδεολογίας. Για να σταθούμε αντάξιοι της πολυπλοκότητας της τωρινής κατάστασης, θα πρέπει να ασκούμε κριτικές σε τέτοιες ακρότητες.

Αυτό συνεπάγεται πως αναγνωρίζουμε τα δεινά που πλήττουν τον πληθυσμό της Λωρίδας της Γάζας, στην οποία είναι στραμμένη η προσοχή

μας. Δεκάδες χιλιάδες⁴ έχουν σκοτωθεί από τις επιχειρήσεις του Ισραηλινού στρατού. Ακόμα κι αν ένα τμήμα αυτών είναι μαχητές της Χαμάς και των άλλων οργανώσεων, ο αριθμός των νεκρών αμάχων παραμένει τεράστιος. Εξαιτίας των ελλείψεων σε προμήθειες, της καταστροφής των κτιριακών υποδομών, των αναγκαστικών εκκενώσεων που μετέτρεψαν τον πληθυσμό σε αστέγους και της κρίσης της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, η κατάσταση από ανθρωπιστικής απόψεως είναι καταστροφική. Εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις εστίες τους, την ώρα που καμία περιοχή στη Γάζα δεν μπορεί να θεωρηθεί ασφαλής. Όσοι υποστηρίζουν πως η Χαμάς και η ιδεολογία της δεν μπορούν να ηττηθούν δια του κατευνασμού, οφείλουν να αναρωτηθούν αν είναι δυνατόν ο πόλεμος να αποτελεί το κατάλληλο μέσο.

Μια χειραφετική κριτική οφείλει να παρατηρεί με προσήλωτη τις εξελίξεις στην πολιτική σκηνή του Ισραήλ. Τα ακροδεξιά στοιχεία της κυβέρνησης ακολουθούν μια έκδηλα αντιαραβική και ρατσιστική πολιτική, η οποία εργαλειοποιεί την ανάγκη για ασφάλεια του ισραηλινού πληθυσμού και πυροδοτεί κλιμακώσεις. Αυτή η πολιτική που διεξάγει τον πόλεμο χρησιμοποιεί και εκθέτει σε κίνδυνο ακόμα και τη ζωή των απαχθέντων ομήρων που κρατούνται στη Γάζα. Η πολιτική του Νετανιάχου συχνά καθορίζεται από πράξεις που γίνονται με γνώμονα τα δικά του συμφέροντα, τα οποία έχουν να κάνουν με τη διατήρηση της εξουσίας· με αυτό ως στόχο συνάπτει συμμαχίες με τους ακροδεξιούς και τα βίαια τμήματα των ισραηλινών εποίκων της Δυτικής Όχθης. Εντός της ισραηλινής κοινωνίας όλα τα παραπάνω έχουν μετατραπεί σε ζητήματα αντιπαράθεσης, όπως δείχνουν και οι διαμαρτυρίες των συγγενών των ομήρων, οι οποίες αποτελούν ταυτόχρονα και διόδους άσκησης κριτικής στην κυβέρνηση.

8. Κριτική της κρατικής πολιτικής καταπολέμησης του αντισημιτισμού

Η κριτική μας αφορά και όψεις της πολιτικής της καταπολέμησης του Αντισημιτισμού και της αλληλεγγύης στο κράτος του Ισραήλ εκ μέρους κρατικών οργάνων και τμημάτων της κοινωνίας της πλειοψηφίας, όψεις που μεταξύ άλλων βρίθουν εργαλειοποίησης, φτάνοντας μέχρι τον έκδηλο ρατσισμό. Επικαλούνται την κριτική του αντισημιτισμού όχι με σκοπό την πραγματική του καταπολέμηση, αλλά εν είδει συλλογικού τελετουργικού των κεκαθαρμένων Γερμανών και ως αυτοεπιβεβαίωση της αστικής-φιλελεύθερης ιδεολογίας. Συνεπώς, σε αυτές τις πρακτικές έχουμε να παρατηρήσουμε μια σειρά από προβληματικές πτυχές. Δεν εμπίπτουν όλες οι προσπάθειες εναντίωσης στον αντισημιτισμό σε αυτή την κριτική. Αν ισχυριζόμασταν κάτι

⁴ Είναι δύσκολο να μιλήσει κανείς με ακριβείς αριθμούς. Από τη μια γιατί ο πόλεμος έχει καθημερινά νέα θύματα, και έτσι κάθε απαρίθμηση παύει γρήγορα να είναι σωστή. Από την άλλη, τα διαθέσιμα νούμερα προέρχονται από την Χαμάς και είναι δύσκολο να διασταυρωθούν.

τέτοιο, θα ήταν σαν να εξαφανίζουμε κάθε αναστοχασμό περί του ναζιστικού παρελθόντος και των συνεπειών που αυτό παρουσιάζει, κάθε αναστοχασμό περί αυτής της κοινωνίας, αναστοχασμό που θεωρείται αναγκαίος εκ μέρους των Εβραίων και της αριστεράς.

1. Οι αντιδράσεις της κοινωνίας της πλειοψηφίας και των κρατικών μηχανισμών αρκούνται στο να παίρνουν δημόσια θέση υπέρ της καταπολέμησης του αντισημιτισμού —η μοίρα των Εβραίων με σάρκα και οστά τους είναι αδιάφορη. Αυτό μας δείχνει και η τεράστια άνοδος των περιστατικών αντισημιτικής βίας των τελευταίων μηνών. Ο αυτοαποκαλούμενος πρωταθλητής στην επεξεργασία του παρελθόντος [δηλ. το Γερμανικό κράτος/ η γερμανική κοινωνία των πολιτών] έχει συνείδηση πως πρέπει να παίρνει αποστάσεις από κάθε ανοιχτή εκδήλωση αντιεβραϊκού μίσους, χωρίς όμως να χρειάζεται να διαθέτει μια ξεκάθαρη αντίληψη περί αντισημιτισμού. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα μια συμβολική πολιτική, της οποίας η αναποτελεσματικότητα ως προς την καταπολέμηση του αντισημιτισμού εξισοροποιείται από την δριμύεια της αντίδραση σε άλλους τομείς.

Για παράδειγμα, η απαγόρευση των υποτιθέμενα ή πραγματικά αντισημιτικών διαδηλώσεων δείχνει ολοκάθαρα πόσο λίγο αποδυναμώνει τέτοιες εκδηλώσεις και με τι υψηλό τίμημα—την άρση θεμελιωδών δικαιωμάτων που υποτίθεται είναι τόσο σημαντικά για το κράτος της Γερμανίας. Αυτός ο τρόπος προσέγγισης δεν έχει ιδιαίτερα αποτελέσματα ως προς την καταπολέμηση του αντισημιτισμού, από την άλλη όμως δείχνει πολύ καλά την κρατική ετοιμότητα και ικανότητα δράσης. Το γεγονός πως καταστολή τέτοιου τύπου ουδέποτε χρησιμοποιήθηκε ενάντια στους δεξιούς αντισημίτες αποτελεί μια δυσάρεστη κοινοτοπία, όπως επίσης και το γεγονός πως τέτοια μέτρα υλοποιούνται ενάντια σε ανθρώπους που στη πλειοψηφία τους είναι μετανάστες. Για παράδειγμα, από την 7η Οκτωβρίου και μετά, έχουν πολλαπλασιαστεί τα φαινόμενα ρατσιστικής αστυνομικής βίας και ρατσιστικού profiling. Η ρατσιστική μνησικακία και οι ρατσιστικές πρακτικές δεν εμφανίστηκαν με την ανθρωποσφαγή της Χαμάς, η οποία χρησιμοποιείται ως δικαιολόγηση ώστε να «κρατούνται όμηροι» [διευκρίνιση: εννοεί να θεωρούνται υπεύθυνοι] για τις φρικαλεότητες της Χαμάς μουσουλμάνοι ή άνθρωποι που εκλαμβάνονται ως μουσουλμάνοι, πρακτική που στοχεύει και παιδιά ή νέους, ακόμη και εντός της σχολικής αίθουσας. Σε αυτό το πλαίσιο λαμβάνει χώρα μια αυστηροποίηση των κανόνων για την παροχή ασύλου, αυξάνεται ο αριθμός των απελάσεων και περιστέλλονται τα θεμελιώδη δικαιώματα. Η καταπολέμηση του αντισημιτισμού εκ μέρους του κράτους χρησιμοποιείται ώστε να υλοποιούνται ρατσιστικές πρακτικές. Είμαστε

κάθετα ενάντιοι σε μια τέτοια λογική, όπου ο αντισημιτισμός αντιπαρατίθεται στον ρατσισμό και τούμπαλιν.

2. Εν μέρει, αυτή η μορφή (υποτιθέμενης) καταπολέμησης του αντισημιτισμού υλοποιείται ως στρατηγική εξοβελισμού και εξωτερικοποίησης [της ευθύνης]. Ο διακηρυγμένος εχθρός του αντισημιτισμού μετατρέπεται σε φανατικό πατριώτη καθώς αποπειράται να τον μετατρέψει σε κάτι που έρχεται έξωθεν, ως εισαγόμενο προϊόν των μεταναστών. Δεν χωρά αμφιβολία: υπάρχουν τέτοιες συγκεκριμένες μορφές αντισημιτισμού. Το να μην τις καταδεικνύουμε αποτελεί δε μια εσφαλμένη μορφή προστασίας από τον ρατσισμό. Όμως η μετατροπή του αντισημιτισμού σε κάτι που έρχεται από το εξωτερικό αποτελεί εκδήλωση της γερμανικής άμυνας μπροστά στην ενοχή. Εξυπηρετεί προπάντων τον σκοπό να μην χρειάζεται να ασχολείται κανείς πια με τον αντισημιτισμό των παππούδων και των προπαππούδων, με τις επιπτώσεις που είχε αυτός στην κατοπινή γερμανική κοινωνία και να μην χρειάζεται να αναλύει και να αντιπαρατίθεται στο αντισημιτικό δυναμικό που ενυπάρχει στις αστικές κοινωνικές σχέσεις. Το διπλά δόλιο κόλπο συνίσταται στο παρακάτω: μέσω ενός εξαγνισμού που πιστοποιείται από την ίδια, η Γερμανία αποκτά το ηθικό πλεονέκτημα, συχνά ξεπερνώντας τις ρατσιστικές της ανάγκες, και καταδεικνύει τους μουσουλμάνους ως τους πραγματικούς υπαίτιους. Τα ρατσιστικά διπλά στάνταρ γίνονται ιδιαίτερα φανερά στη διαφορετική μεταχείριση του «φιλόανθρωπου» Χούμπερτ Αϊβάνγκερ για παράδειγμα, ο οποίος μετά το σκάνδαλο της προκήρυξης ισχυροποιήθηκε ακόμη περισσότερο ως πολιτικός⁵. Όμως, αυτός ο αντισημιτισμός που προκύπτει ως μηχανισμός άμυνας ενάντια στην ενοχή αφορά και τους Γερμανούς αριστερούς που δεν έχουν μεταναστευτική ή Εβραϊκή καταγωγή, οι οποίοι θεωρούν πως είναι «ηθικά ανώτεροι» και «καλοί αντιφασίστες»: το να παραδεχτούν και να μετατρέψουν σε αντικείμενο επεξεργασίας τη συμμετοχή της ίδιας τους της οικογένειας στο ναζιστικό έγκλημα και το δικό τους δυναμικό για διάπραξη αντίστοιχων πράξεων αποτελεί μια διαδικασία αναστοχασμού και μάθησης που ενέχει οδύνη.
3. Όταν η αστική κεντρών πολιτική τοποθετείται ως η κύρια κριτική δύναμη ενάντια στον αντισημιτισμό, έχουμε να κάνουμε με κάτι παραπάνω από την απλή ανάγκη να είναι κανείς στην ηθικά σωστή,

⁵ [ΣΤΜ] Ο Hubert Aiwanger είναι Βαυαρός πολιτικός, ηγέτης του κόμματος των *Freie Wähler*. Οι συγγραφείς αναφέρονται στο σκάνδαλο που ξέσπασε τον Αύγουστο του 2023, όταν έγινε γνωστό πως ο Αϊβάνγκερ όταν ήταν 17 ετών συνέγραψε και διένειμε μια μπροσούρα με αντισημιτικό περιεχόμενο. Ο ίδιος αρνήθηκε πως συμμετείχε στη συγγραφή αλλά παραδέχτηκε ότι είχε αντίγραφα της. Ο μεγαλύτερος αδελφός του ανέλαβε την ευθύνη της συγγραφής του αντισημιτικού λιβελλογραφήματος.

καλή μεριά. Αφενός το αστικό κράτος και το αστικό κέντρο απαλλάσσονται από την κατηγορία του αντισημιτισμού και μετατρέπουν τον αντισημιτισμό σε ένα πρόβλημα που αφορά τα «άκρα», κατά τις θεωρήσεις περί εξτρεμισμού. Αφετέρου, η αστική-καπιταλιστική κοινωνία και η πολιτική μορφή της απωθούνται ως σημαντικές πηγές αντισημιτισμού. Αντ' αυτών, αναδύεται μια άτσαλη προσέγγιση ενάντια στην αριστερά και επαναλαμβάνεται το καλά δοκιμασμένο ρεπερτόριο του αντιμουσουλμανικού ρατσισμού, κατά το οποίο οι μουσουλμάνοι χαρακτηρίζονται ως οπισθοδρομικοί που δεν έχουν περάσει από τον διαφωτισμό, που έχουν κλίση προς τη βία και τείνουν προς ριζοσπαστικές απόψεις.

Ακόμη δολιότερη είναι η απόπειρα να πιάσει κανείς με ένα συμπάρο δυο τρυγόνια, συνδυάζοντας την καταπολέμηση του αντισημιτισμού με την τωρινή ρατσιστική πολιτική των απελάσεων και των κλειστών συνόρων που συνοδεύονται από αντίστοιχους ρατσιστικούς τόνους στη δημόσια σφαίρα. Ολόκληρες κοινότητες και γειτονιές εγκληματοποιούνται, οι δε πραγματικά απειλητικές καταστάσεις για τους Εβραίους και τις Εβραίες χρησιμοποιούνται για να υλοποιούνται πολιτικές τύπου law and order [του νόμου και της τάξης]. Αυτή η συνθήκη βάζει στο στόχαστρο ιδιαιτέρως τους (υποτιθέμενους) Παλαιστίνιους και Παλαιστίνιες: Μια υποτιθέμενη κριτική του αντισημιτισμού χρησιμοποιείται για να γενικευτεί ένα τέτοιο καθεστώς ενάντια σε όλους τους Παλαιστίνιους και όλες τις Παλαιστίνιες—οι οποίοι και οι οποίες, ως ανιθαγενή [Staatenlose] άτομα, έχουν μεγάλη δυσκολία να αντιμετωπίσουν την επιθετικότητα των υπηρεσιών μετανάστευσης.

Οι αντισημιτισμός και ο ρατσισμός διαφέρουν ως προς τον τρόπο που λειτουργούν, έχοντας όμως συγκεκριμένες (βίαιες) επιπτώσεις πάνω στις ζωές όσων τους υφίστανται. Η λογική που βάζει τον αντισημιτισμό απέναντι στον ρατσισμό και φτιάχνει, όπως πράγματι συμβαίνει συχνά, ιεραρχήσεις των δεινών που πλήττουν όσα άτομα υφίστανται τις επιπτώσεις τους, αντίκειται σε κάθε αλληλέγγυο πράττειν και κάθε υλιστική κριτική.

Εν ολίγοις: πολύ συχνά η καταπολέμηση του αντισημιτισμού εργαλειοποιείται για πολιτικές και λογοθετικές [diskursive] ατζέντες. Η κεκαθαρμένη Γερμανία πιστεύει πως έχει επιλύσει τα ζητήματα που αφορούν το εθνικοσοσιαλιστικό της παρελθόν και αισθάνεται πως είναι πλέον πρωταθλήτρια στη διαδικασία της επεξεργασίας [του παρελθόντος]. Έτσι δικαιούται να αφοσιωθεί στον αντισημιτισμό των άλλων. Έτσι μπορούν οι Γερμανοί να είναι με αυτοπεποίθηση αυτοί που είναι στον κόσμο. Έτσι γίνεται ως αστικό κράτος να τοποθετούμαστε στο ζενίθ του πολιτισμού. Μια αντεθνική κριτική του

κράτους οφείλει να θίξει και αυτή την εθνική ομοθυμία που κυριαρχεί στη Γερμανία.

9. Επίλογος

Ενάντια στην αντισημιτική αποανθρωποποίηση των Εβραίων, ενάντια στην ρατσιστική αποανθρωποποίηση των Παλαιστινίων. Ενάντια στη ψευδή αντίφαση ανάμεσα στην πάλη ενάντια στον αντισημιτισμό και στην πάλη ενάντια στον ρατσισμό, τασσόμαστε υπέρ μιας αριστεράς που θέτει ως στόχο την οικουμενική απελευθέρωση. Για εμάς, αυτή θα ήταν μια κατάσταση στην οποία το κάθε άτομο θα μπορεί να είναι χωρίς φόβο διαφορετικό.

Προτάσσουμε επομένως μια ιδεολογικοκριτική, αντεθνική και αντιεξουσιαστική αριστερά. Ως αριστεροί και κομμουνιστές, αριστερές και κομμουνίστριες, παίρνουμε σοβαρά υπόψη πως σε αυτή την κοινωνία κάθε τμήμα του πληθυσμού, ακόμη και εντός της αριστεράς, έχει διαμορφωθεί από αυταρχικές ιδεολογίες, οι οποίες εναντιώνονται στη χειραφέτηση. Καθήκον της ριζοσπαστικής αριστεράς δεν μπορεί παρά να είναι η κριτική αυτών των ιδεολογιών και η ανάπτυξη μιας πρακτικής, μέσω της οποίας αυτές οι ιδεολογίες θα πάψουν να υφίστανται, προς μια προοπτική συγκρότησης μιας έλλογα διευθετημένης κοινωνίας, στην οποία όλα τα άτομα θα μπορούν να βιώνουν το ευ ζην —του αντιεξουσιαστικού κομμουνισμού. Πτυχή της παραπάνω προοπτικής είναι η αναγνώριση πως ο αντισημιτισμός αποτελεί μια διακριτή ιδεολογία που στοχεύει στην εξολόθρευση των Εβραίων — αναγνώριση που είναι αναγκαία, καθώς συχνά ο αντισημιτισμός μένει στην αφάνεια και δίνει την εντύπωση πως αποτελεί αντικαπιταλιστική και εξεγερσιακή ιδεολογία. Στόχος μας παραμένει το ξεπέραςμα της αξιοποίησης του κεφαλαίου και των εθνικών κρατών σε μια παγκόσμια κομμουνιστική κοινωνία, η οποία δεν θα γεννά πια ιδεολογίες που εχθρεύονται τον άνθρωπο, όπως ο αντισημιτισμός, και θα καθιστά εφικτή την ένωση των ανθρώπων σε ελεύθερη και συνειδητή βάση, καθώς και τη συγκρότηση ταυτοτικών καθορισμών απελευθερωμένων από καταναγκαστικές υποκειμενοποιήσεις.

Υπ' αυτή την έννοια: είμαστε ενάντια σε κάθε συμφιλίωση.

Για μια αντεθνική, ιδεολογικοκριτική και αντιεξουσιαστική αριστερά!

Ενάντια σε κάθε αντισημιτισμό, για τον κομμουνισμό

Το παρόν κείμενο συντάχθηκε από τις παρακάτω ομάδες: Basisgruppe Antifaschismus Bremen, Eklat_MS, URA-Dresden, Antifa_nt München, Kritik&Praxis FFM, Redical [M] Göttingen, CAT Marburg, In/Progress Braunschweig13.